

Nirvana

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ ÇALIŞMA GRUBU

ZARF (BELİRTEÇ) KONUSU ETKİNLİKLERİ

Hazırlayanlar

Halil AKILLIOLU
İsmail ÇUBUKÇU
Mustafa AKBALIK

Fiillerin, sıfatların ya da kendi türünden sözcüklerin anlamını durum, zaman, miktar, yer-yön ve soru bakımından tamamlayan sözcük ya da söz öbeklerine “zarf” denir. Zarfları genel olarak şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

1. Durum Zarfları

Fiillerin durumunu belirten sözcük ya da sözcük öbekleridir. Durum zarfları fiile sorulan “**nasıl?**” sorusuna cevap verir.

Örnek

“Herkes istediği büyüklükte ve renkte uçurtma yaparak yarışmaya katılabilir.”

Nasıl katılabilir? → “istediği büyüklükte ve renkte uçurtma yaparak” durum zarfı

Durum zarfları kesinlik, ihtimal, (olasılık) yineleme, yaklaşıklık, sınırlama, şart, üleştirme anlamlarını taşıyabilir.

Örnek

“Bu soruları mutlaka çözmelisin.” (Kesinlik)

“Onu belki yanımıza alırız.” (Olasılık)

“Seninle yine konuşalım bu konuyu.” (Yineleme)

“Ancak gelebildim.” (Sınırlama)

“Paketteki elmadan birer birer dağıttı.” (Üleştirme)

2. Zaman Zarfları

Fiillerin ne zaman yapıldığını belirten sözcük ya da sözcük öbekleridir.

Zaman zarfları fiile sorulan “**ne zaman?**” sorusuna cevap verir.

Örnek

“Önce beğenmemişti.” (Ne zaman beğenmemişti?)

“Akşamüzeri gizlice kâğıtları bir dosyaya koymuş.” (Ne zaman koymuş?)

“Eve giderken düştüm.” (Ne zaman düştüm?)

“Okula sabahleyin gitti.” (Ne zaman gitti?)

“Bugün annesi geldi.” (Ne zaman geldi?)

Kazanım Pekiştirme 1

1 Aşağıdaki cümlelerde yer alan durum zarflarının altlarını örnekteki gibi çiziniz.

- Ayağına kadar gelen topa sertçe vurdu.
- Düşünmeden fikrini söyleme.
- Çocuk çekinerek evin kapısını araladı.
- Merdivenlerden hızlı hızlı iniyordu.
- Çekmeceyi çıkarıp masanın vidalarını söktü.
- Yaşlı kadın hasretle oğluna sarılıyordu.
- Doyasıya eğlenemedik sizinle.
- Orhan, buraya koşarak gelmiş.
- Aynur, duygularını güzel anlattı.

2 Aşağıdaki cümlelerde yer alan zaman zarflarının altlarını örnekteki gibi çiziniz.

- Dersin sonunda bir arkadaşımız şiir okusun.
- Sen biraz sonra gidebilirsin.
- Cumhuriyetimiz 1923’te kuruldu.
- Atatürk, 19 Mayıs 1919’da Samsun’a çıktı.
- Beklenen program birazdan başlayacak.
- Yıllar önce bu ırmak çağıldayarak akıyordu.
- Biz de eskiden bu semtte oturuyorduk.
- Gülünce güler açar gül yüzünde.
- Bir işle uğraşırken başka iş almamalısın.

3. Soru Zarfları

Filleri soru yoluyla belirten zarflardır.

Belli başlı soru zarfları şunlardır:

Niçin?	Nasıl?	Niye?
Neden?	Ne kadar?	Ne zaman?

Örnek

“Bu konuda bana niçin danışmadınız?”

“Bu kolileri tek başına nasıl taşıyacaksın?”

“Anlatılanlara sen hâlâ neden inanmıyorsun?”

“Deneme sınavı ne zaman yapılacaktı?”

“Bu sokakta siz ne kadar oturdunuz?”

“Ne?” sözcüğü “Niçin?” anlamında kullanılır-sa soru zarfı olur.

Herkes gitti, sen ne bekliyorsun?

zarftır.

Bu çantanın içinde ne var?

gildir.

4. Yer – Yön Zarfları

Fiillerin yönünü belirten zarflardır. Fiillere sorulan “nereye?” sorusuna cevap verir.

Yer-yön zarfları şunlardır:

ileri	aşağı	öte	içeri	sağa	öne
geri	yukarı	beri	ileri	sola	arkaya

Örnek

“Biraz hava almak için dışarı çıkmış.”

“Unuttuğum paketleri almak için içeri girdim.”

“Bu eşyaları yukarı taşıyacağız.”

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcükler **yer-yön zarfıdır**.

Yer-yön zarfları ad durum eklerini (-i, -e, -de, -den) aldıklarında “ad” olur.

Şu masayı biraz ileri çekin.

yer-yön zarfı

Şu masayı biraz ileriyeye çekin.

ad

Ad durum eki

İpi balkondan aşağı sarkıttık.

yer – yön zarfı

İpi balkondan aşağıya sarkıttık.

ad

Ad durum eki

Kazanım Pekiştirme 2

1 Aşağıdaki cümlelerden soru zarfı kullanılanların karşısına “✓” işareti koyunuz.

a.	Bu mahalleye ne zaman taşınmıştınız?	
b.	Sana hangisini alacağız şimdi?	
c.	Bu resimleri nasıl yapıyorsunuz?	
ç.	Böyle bir işe ne diye giriştiniz?	
d.	Bu güzel türküyü kim söylüyor?	
e.	Ferhat’a nasıl bir hediye alalım?	
f.	Ahmet Bey, bizi neden beklememiş?	
g.	Ufakık çocuklara ne bağıırıyorsun sen?	

2 Aşağıdaki cümlelerden yer-yön zarfı kullanılanların karşısına “✓” işareti koyunuz.

a.	Huzursuzluk çıkaran adamı dışarı attılar.	
b.	Boş kutuları kapının önüne koymuşlar.	
c.	Sandalyeleri daha geriye dizmeliyiz.	
ç.	Biraz ileri gider misin?	
d.	Sen beri gel de olanları anlat bakalım.	
e.	Gazeteleri aşağıya at da biz de okuyalım.	
f.	Poşetleri yukarıya çıkar.	
g.	En geç iki gün içinde geri dön.	

5. Miktar Zarfları (Azlık-Çokluk)

Fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların ve zarfların miktarını bildirir. Fiile sorulan “ne kadar?” sorusuna cevap verir.

Örnek

“Son günlerde sen fazla uyuyorsun.” (Ne kadar uyuyorsun?)

“Akşam yemeğinde çok yedik galiba.” (Ne kadar yedik?)

Zarflarda Pekiştirme

Zarfların pekiştirilmesi birkaç yolla yapılır. Bunları şöyle sıralayabiliriz.

1. İkileme kullanılarak pekiştirme yapılır.

“Başı döndüğü için yolda sallana sallana yürüyordu.”

2. “p, r, s, m” ünsüzleri ile yapılır.

“Yıllardan beri bu bina bomboş duruyor.”

(boş → bo – m – boş)

Kazanım Pekiştirme 3

Aşağıdaki cümlelerden miktar (azlık-çokluk) zarfı kullanılanların karşısına “✓” işareti koyunuz.

a.	Onun sınavı kazanmasını çok istiyorum.	h.	Ben bu filmi hiç beğenmedim.
b.	Bahçede birçok elma ağacı vardı.	ı.	Sınıfımızda on kişi var.
c.	Kuraklık nedeniyle göllerde az su kaldı.	i.	Masayı biraz ileri alalım.
ç.	Elindeki simitten bana da birazcık verdi.	j.	Ona fazla kızmayın.
d.	Şu gölgede beş dakika oturalım.	k.	Akşamleyin maç izledim.
e.	Benim kadar üzülmemişti.	l.	Muğla’da az kalacağım.
f.	Onların kitaplığında birçok kitap varmış.	m.	Annemi çok özledim.
g.	Bugün hepimiz oldukça yorulduk.	n.	Kalemlerimi kaybettim.
ğ.	Tatilde epey dinlendim.	o.	Cebinden mendil çıkardı.

 Kazanım Pekiştirme 4

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili zarfların türlerini karşısına örnekteki gibi yazınız.

a.	Yana yakıla ağıladı <u>dün</u> gece	Durum zarfı / zaman zarfı
b.	Burada <u>en</u> sağlam adamımız sensin.	
c.	Büyük koltuğu <u>biraz</u> çek.	
ç.	<u>Bu yıl</u> tarladan iyi mahsul aldık.	
d.	Çuvalları <u>sürükleyerek</u> avluya çıkardı.	
e.	Bizi düğününe <u>niye</u> çağırmadın?	
f.	Onu <u>gördüğümde</u> içim içime sığmaz.	
g.	Balkondan <u>aşağı</u> sarkma.	
ğ.	Ben, bu konuyu <u>iyi</u> biliyorum.	
h.	Öğretmen beni <u>tekrar</u> çağırdı.	
ı.	Dükkânın tabelasını <u>yukarı</u> kaldırdık.	
i.	Babam arabasını asla <u>hızlı</u> kullanmaz.	
j.	<u>Pazar günü</u> ben de gittim balığa.	
k.	Sabahın serinliğini teninde <u>duya duya</u> yürürdü.	
l.	<u>İşte</u> , dünyayı başının üstünde taşıyan adam geliyor!	
m.	Sen <u>galiba</u> buraları bilmiyorsun.	
n.	Ahlatlı ustalar, mermeri <u>kilim gibi</u> dokur.	
o.	Ağabeyim merdivenleri <u>ikişer ikişer</u> çıkar.	
ö.	Kocaman evde <u>yalnız</u> yaşıyor.	
p.	Bu sınavı <u>mutlaka</u> kazanmalıydı.	
r.	<u>Belki</u> kuşlar geçer üstümüzden.	

Destekleriniz için grubumuza bekleriz: <https://www.facebook.com/groups/595410524345221>

MUSTAFA AKBALIK

İSMAİL ÇUBUKÇU

HALİL AKILLIOĞLU

ZARF (BELİRTEÇ) CEVAP ANAHTARI

Kazanım Pekiştirme 1

1

- a. Ayağına kadar gelen topa sertçe vurdu.
 b. Düşünmeden fikrini söyleme.
 c. Çocuk çekinerek evin kapısını araladı.
 ç. Merdivenlerden hızlı hızlı iniyordu.
 d. Çekmeceyi çıkarıp masanın vidalarını söktü.
 e. Yaşlı kadın hasretle oğluna sarılıyordu.
 f. Doyasıya eğlenemedik sizinle.
 g. Orhan, buraya koşarak gelmiş.
 ğ. Aynur, duygularını güzel anlattı.

2

- a. Dersin sonunda bir arkadaşımız şiir okusun.
 b. Sen biraz sonra gidebilirsin.
 c. Cumhuriyetimiz 1923'te kuruldu.
 ç. Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.
 d. Beklenen program birazdan başlayacak.
 e. Yıllar önce bu ırmak çağıldayarak akıyordu.
 f. Biz de eskiden bu semtte oturuyorduk.
 g. Gülünce güler açar gül yüzünde.
 ğ. Bir işle uğraşırken başka iş almamalısın.

Kazanım Pekiştirme 2

1

a.	Bu mahalleye ne zaman taşınmıştınız?	✓
b.	Sana hangisini alacağız şimdi?	
c.	Bu resimleri nasıl yapıyorsunuz?	✓
ç.	Böyle bir işe ne diye giriştiniz?	✓
d.	Bu güzel türküyü kim söylüyor?	
e.	Ferhat'a nasıl bir hediye alalım?	
f.	Ahmet Bey, bizi neden beklememiş?	✓
g.	Ufacık çocuklara ne bağıryorsun sen?	✓

2

a.	Huzursuzluk çıkaran adamı dışarı attılar.	✓
b.	Boş kutuları kapının önüne koymuşlar.	
c.	Sandalyeleri daha geriye dizmeliyiz.	
ç.	Biraz ileri gider misin?	✓
d.	Sen beri gel de olanları anlat bakalım.	✓
e.	Gazeteleri aşağıya at da biz de okuyalım.	
f.	Poşetleri yukarıya çıkar.	
g.	En geç iki gün içinde geri dön.	✓

Kazanım Pekiştirme 3

a.	Onun sınavı kazanmasını çok istiyorum.	✓
b.	Bahçede birçok elma ağacı vardı.	
c.	Kuraklık nedeniyle göllerde az su kaldı.	
ç.	Elindeki simitten bana da birazcık verdi.	✓
d.	Şu gölgede beş dakika oturalım.	✓
e.	Benim kadar üzülmemişti.	✓
f.	Onların kitaplığında birçok kitap varmış.	
g.	Bugün hepimiz oldukça yorulduk.	✓
ğ.	Tatilde epey dinlendim.	✓

h.	Ben bu filmi hiç beğenmedim.	✓
ı.	Sınıfımızda on kişi var.	
i.	Masayı biraz ileri alalım.	✓
j.	Ona fazla kızmayın.	✓
k.	Akşamleyin maç izledim.	
l.	Muğla'da az kalacağım.	✓
m.	Annemi çok özledim.	✓
n.	Kalemlerimi kaybettim.	
o.	Cebinden mendil çıkardı.	

Kazanım Pekiştirme 4

a.	<u>Yana yakıla</u> ağladı <u>dün</u> gece	Durum zarfı / zaman zarfı
b.	Burada <u>en</u> sağlam adamımız sensin.	Miktar zarfı
c.	Büyük koltuğu <u>biraz</u> çek.	Miktar zarfı
ç.	Bu <u>yıl</u> tarladan iyi mahsul aldık.	Zaman zarfı
d.	Çuvalları <u>sürükleyerek</u> avluya çıkardı.	Durum zarfı
e.	Bizi düşününe <u>niye</u> çağırmadın?	Soru zarfı
f.	Onu <u>gördüğümde</u> içim içime sığmaz.	Zaman zarfı
g.	Balkondan <u>aşağı</u> sarkma.	Yer - yön zarfı
ğ.	Ben, bu konuyu <u>iyi</u> biliyorum.	Durum zarfı
h.	Öğretmen beni <u>tekrar</u> çağırdı.	Durum zarfı
ı.	Dükkânın tabelasını <u>yukarı</u> kaldırdık.	Yer - yön zarfı
î.	Babam arabasını asla <u>hızlı</u> kullanmaz.	Durum zarfı
j.	<u>Pazar günü</u> ben de gittim balığa.	Zaman zarfı
k.	Sabahın serinliğini teninde <u>duya duya</u> yürüdü.	Durum zarfı
l.	<u>İşte</u> , dünyayı başının üstünde taşıyan adam geliyor!	Durum zarfı (gösterme)
m.	Sen <u>galiba</u> buraları bilmiyorsun.	Durum zarfı (ihtimal)
n.	Ahlatlı ustalar, mermeri <u>kilim gibi</u> dokur.	Durum zarfı
o.	Ağabeyim merdivenleri <u>ikişer ikişer</u> çıkar.	Durum zarfı
ö.	Kocaman evde <u>yalnız</u> yaşıyor.	Durum zarfı
p.	Bu sınavı <u>mutlaka</u> kazanmalıydı.	Durum zarfı (kesinlik)
r.	<u>Belki</u> kuşlar geçer üstümüzden.	Durum zarfı (ihtimal)

Diğer çalışmalarımız için grubumuza bekleriz.

<https://www.facebook.com/groups/595410524345221>

LGS'nin **NİRVANA** 'sı

**Artık
5,6,7. Sınıfların da**

NİRVANA 'sı

Şimdi Bizim Zamanımız...

Türkçe

Müfredata
%100
Uyumlu

Günlük
Yaş amla
İlişkilendirilmiş
Sorular

Sözel Mantık
ve Görsel
Okuma
Soruları

berkayyayincilik

berkayyayincilik

Berkay
Yayincılık

www.berkayyayin.com.tr